

BEYERLE, Konrad (Bad Waldshut 14 september 1872 – München 26 april 1933).

Werd in 1900 professor in de rechten en de rechtsgeschiedenis in Freiburg, in 1902 in Breslau en in 1906 in Göttingen. Na anderhalf jaar werkzaam geweest te zijn in het Duitse bezettingsbestuur in Brussel werd Beyerle in 1918 benoemd tot hoogleeraar aan de universiteit van München en twee jaar later bovendien tot rechter aan het Beierse staatsgerechtshof. Als afgevaardigde van de conservatieve katholieke Beierse Volkspartij was hij in 1919-1920 lid van de grondwetgevende vergadering in Weimar en tot 1924 lid van de Rijksdag. Daarna was hij ondervoorzitter van de katholieke wetenschappelijke Görresgesellschaft.

Met de Vlaamse kwestie maakte Beyerle waarschijnlijk kennis in het krijgsgevangenkamp van **Göttingen**, waar hij sinds begin januari 1916 onbezoldigd medewerker was van het kampbestuur. Hij was belast met de briefcensuur en vanaf de zomer ook verantwoordelijk voor de universitaire lessen die in het kamp werden gegeven. Op 1 oktober kreeg Beyerle de officiële functie van wetenschappelijk adviseur. In de loop van 1916 ontpopte hij zich bovendien met tal van publicaties en voordrachten tot een van de bedrijvigste katholieke propagandisten van de **Flamenpolitik** in **Duitsland**. Beyerle beschouwde de Vlamingen als een Duitse stam en bepleitte een autonoom Vlaanderen binnen een Belgische federatie die als satellietstaat met beperkte soevereiniteit nauw bij het Duitse Rijk moest aanleunen.

Van meet af aan onderhield hij nauwe contacten met kringen van het bezettingsbestuur in Brussel. Toen katholieke Duitse kranten de Flamenpolitik eind 1916 onder vuur begonnen te nemen en toen in

Brussel de behoefte werd gevoeld een gezaghebbend katholiek op een bestuursfunctie te benoemen, viel de keuze niet voor niets op Beyerle. Op 1 februari 1917 ging hij aan de slag als referent op de Politische Abteilung. Zijn taak bestond erin katholieke kringen in Vlaanderen en Duitsland warm te maken voor de Flamenpolitik, de invloed van kardinaal Désiré Mercier tegen te gaan en zoveel mogelijk vooraanstaande Vlaamse katholieken te winnen voor de Raad van Vlaanderen of voor functies in de nieuwe autonome Vlaamse instellingen.

Slechts in beperkte mate slaagde hij erin Vlaamse katholieken te overhalen om toe te treden tot de Raad van Vlaanderen. Ook zijn verschillende initiatieven om het activisme ingang te doen vinden bij de brede massa van katholiek Vlaanderen was maar weinig succes beschoren. Hij was betrokken bij de grootscheepse campagne van *De Blijde Boodschap*, bij de oprichting van de Düsseldorferse tak van de *Deutsch-Flämische Gesellschaft* in maart 1917 en later ook bij de fusie met de Berlijnse tak. In het laatste oorlogsjaar bestreed hij de groeiende neiging in regeringskringen om België los te laten bij een vrede door overleg.

In augustus 1918 ging Beyerle naar München. Na de oorlog bleef hij belangstelling tonen voor het lot van de activistische ballingen. In de lente van 1920 was hij betrokken bij een actie om het Vlaams-nationale blad *Ons Vaderland* te steunen door een levering van goedkoop papier uit Duitsland.

WERKEN: *Flanderns Wehklage! Und wir? Ein flämischer Weckruf und ein deutsches Echo*, 1916; – ‘Deutsche Passiven auf Konto Belgien’, in *Süddeutsche Monatshefte*, nr. 11 (1916), p. 555-562; – ‘Der Umschwung der Gesinnung in Flandern’, in *Kölnische Volkszeitung*, jg. 57, nr. 668 (1916), p. 1; – ‘Das national-flämische Manifest vom 4. Februar 1917’, in *Allgemeine Rundschau*, jg. 14, nr. 8 (1917), p. 115-117; – ‘Märzstürme über Flandern’, in *Allgemeine Rundschau*, jg. 14, nr. 13 (1917), p. 203-205; – ‘Die sichere Linie der deutschen Politik in Belgien’, in *Der Tag*, nr. 115 (1917), p. 1-2; – ‘Über die Vervlämischung des Gymnasialunterrichts in Flandern’, in *Allgemeine Rundschau*, jg. 15, nr. 26 (1918), p. 381-382; – ‘“Deutsch-Flämisch” oder “Englisch-Flämisch”’, in *Allgemeine Rundschau*, jg. 15, nr. 36-37 (1918), p. 503-504 en p. 519-523.

LITERATUUR: W. Dolderer, *Deutscher Imperialismus und belgischer Nationalitätenkonflikt* (Kasseler Forschungen zur Zeitgeschichte, nr. 7, 1989); – D. Vanacker, *Het activistisch avontuur*, 1991.

WINFRIED DOLDERER